Dosarul nr. 4-916/2024
4-24040469-12-4-11042024

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

22 mai 2024 **mun. Chișinău**

Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana)
Instanța de judecată compusă din:
Preşedintele ședinței, judecător Verginia Baltag
Grefier Inna Colun
În lipsa:
Persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional Doina Radu
Agentului constatator Grigore Stoian

examinând în ședință de judecată publică, în sediul instanței, în limba română, cauza contravențională privind-o pe Doina Radu învinuită de comiterea contravenției prevăzute de art. 319 alin. (1) și alin. (2) din Codul contravențional,

a c o n s t a t a t:

De către executorul judecătoresc Grigore Stoian la data de 03 aprilie 2024 a fost întocmit procesul-verbal nr. ***** în privința debitorului Doina Radu cu privire la constatarea faptei contravenționale.

Potrivit procesului-verbal cu privire la constatarea faptei contravenționale Doina Radu nu a executat cerințele executorului judecătoresc în procedura de executare a documentului executoriu nr. *****din 07 decembrie 2021 emis de Judecătoria Criuleni (sediul central) privind încasarea de la Doina Radu în beneficiul lui ***** Știrbu datoria în sumă totală de 7.672,66 lei. În cadrul procedurii de executare au fost întreprinse un șir de măsuri în vederea executării cu succes a documentului dat, fiind expediate scrisori părților în procedura de executare despre acțiunile întreprinse și comunicate drepturile și obligațiile acestora. Până în prezent un rezultat la toate acțiunile indicate nu s-a stabilit, dat fiind faptul că debitorul în mod direct se eschivează de la executarea cerințelor executorului judecătoresc, fiind absent la nenumăratele solicitări de a se prezenta.

Comunică că, s-a expediat citație pe cauza contravențională în adresa debitorului căruia i s-a comunicat toate acțiunile întreprinse în procedura de executare, totodată fiind somat de a se prezenta la biroul executorului cu prezentarea dovezilor privind executarea obligațiilor, astfel procedura citării legale fiind efectuată. Dat fiind faptul că la data și ora stabilită în citația expediată debitorului acesta nu s-a prezentat, nu a comunicat motivele neprezentării sale, s-a dispus de a întocmi procesul-verbal în lipsa sa. Astfel ținând cont de cele menționate, cât și de indiferența debitorului care prin acțiunile sale ignoră orice solicitare de a-și onora obligațiile înaintate, eschivându-se direct de la executarea cerințelor executorului judecătoresc, este necesară atragerea la răspundere contravențională conform art. 319 alin.(1) și alin.(2) din Codul contravențional.

La data de 10 aprilie 2024, executorul judecătoresc Grigore Stoian s-a adresat instanței de judecată cu demers privind tragerea la răspundere contravențională a debitorului în cadrul procedurii de executare Doina Radu pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art. 319 alin.(1) și alin (2) din Codul contravențional.

În motivarea demersului susține executorul judecătoresc că, a intentat procedura de executare a documentului executoriu nr. *****din 07 decembrie 2021 emis de Judecătoria Criuleni, sediul central privind încasarea de la Doina Radu în beneficiul lui ***** Știrbu a datoriei în sumă de 7.672,66 lei. Indică că, după intentarea procedurii de executare debitorului i-a fost acordat termenul de 15 zile de executare benevolă, însă acesta nu a întreprins nici o acțiune. Totodată menționează că de către executorul judecătoresc au fost întreprinse un șir de măsuri în vederea executării cu succes a documentului dat, fiind expediate scrisori părților în procedura de executare despre acțiunile întreprinse și comunicarea drepturilor și obligațiilor acestora. Până în prezent un rezultat la toate acțiunile sus indicate nu s-a stabilit, dat fiind faptul că debitorul în mod direct se eschivează de la executarea cerințelor executorului judecătoresc.

Menționează că, debitorul a fost citat la biroul executorului judecătoresc pentru a prezenta dovezile privind executarea obligației, în pofida acestui fapt debitorul nu s-a prezentat și careva dovezi de executare a obligațiilor nu a prezentat. Susține că părțile au fost informate despre toate acțiunile întreprinse în cadrul procedurii de executare prin scrisori cu aviz de recepție.

Dat fiind faptul neprezentării debitorului la data și ora citării, s-a dispus de întocmi procesul-verbal cu privire la contravenție în lipsa sa. Consideră că, debitorul Doina Radu urmează a fi trasă la răspundere contravențională potrivit art. 319 alin.(1) și alin.(2) din Codul contravențional.

În ședința de judecată, persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, Doina Radu nu s-a prezentat. Instanței de judecată i-a revenit citația cesteia cu avizul de recepție cu mențiunea factorului poștal ”nereclamat”. Adresa la care s-a efectuat citarea corespunde cu datele prezentate de către executorul judecătoresc, astfel, instanța conchide că Doina Radu nu s-a prezentat la oficiul poștal pentru a-și reclama corespondența.

Agentul constatator, executorul judecătoresc Grigore Stoian, fiind înștiințat în mod legal despre data, ora și locul desfășurării ședinței de judecată, nu s-a prezentat, solicitând examinarea cauzei în absența sa cu expedierea hotărârii judecătorești.

Conform art. 382 alin. (1)-(2), (4)-(5) din Codul contravențional *”citarea este o acţiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională asigură prezentarea persoanei în faţa sa pentru desfăşurarea normală a procesului contravenţional. Citarea se face prin invitaţie scrisă, care se înmînează de către autoritatea competentă sau se expediază prin poştă, prin notă telefonică sau telegrafică, prin telefax, prin poştă electronică sau prin alt mijloc în cazul în care autoritatea poate dovedi că citaţia a fost primită sau a fost transmisă persoanei citate, dar aceasta a refuzat să o primească. Persoana este obligată să se prezinte la data, ora*

şi în locul indicate în citaţie. În cazul imposibilităţii de a se prezenta, persoana este obligată să informeze organul respectiv, indicînd motivul, precum şi să convină data şi ora cînd se va putea prezenta."

Instanța conducându-se de prevederile art. 455 alin. (2) și (3) din Codul contravențional a purces la examinarea cauzei în absența acestora, or, instanţa a întrepins toate acțiunile necesare pentru citarea participanților în cadrul ședinței de judecată, iar nereclamarea corespondenței nu-i poate fi imputată.

În același sens, instanța remarcă faptul că citația nereclamată de către un participant la proces, la expirarea termenului de reclamare se consideră ca fiind înmânată la data expirării termenului de reclamare chiar dacă destinatarul nu a reclamat corespondența de la oficiul poștal.

Studiind materialele cauzei și probele administrate, instanța consideră necesar a înceta procesul contravențional cu privire la constatarea comiterii contravenției prevăzute de art. 319 alin. (1) și alin. (2) din Codul contravențional în privința Doinei Radu, din următoarele considerente.

Articolul 8 Cod contravențional statuează că *"persoana este supusă răspunderii contravenţionale numai pentru fapte săvîrşite cu vinovăţie. Este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvîrşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională."*

Conform art. 10 Cod contravențional, *"constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională."*

Potrivit art. 374 alin. (3) Cod contravenționa "*procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte."*

La caz, instanța de judecată reține că, potrivit materialelor cauzei contravenționale se atestă că, la 07 decembrie 2021 Judecătoria Criuleni (sediul Central) a emis documentul executoriu nr. *****privind încasarea de la Doina Radu în beneficiul lui ***** Știrbu a sumei de 7.672,66 lei. Titlul executoriu eliberat la data de 12 octombrie 2022.

La data de 20 octombrie 2022, executorul judecătoresc Grigore Stoian a emis încheierea nr. ***** prin care a primit spre executare și a intentat procedura de executare în baza titlului executoriu menționat, cu informarea debitorului Doina Radu și a creditorului ***** Știrbu despre necesitatea prezentării la sediul executorului pentru a-i fi comunicate drepturile și obligațiile în cadrul procedurii de executare, după caz de a determina modalitatea de executare și consecutivitatea urmăririi bunurilor debitorului.

Prin încheierea nr. ***** din 20 octombrie 2022, executorul judecătoresc Grigore Stoian a aplicat sechestru pe bunurile imobile și mobile, precum și mijloacele bănești ale debitorului Doina Radu.

Potrivit materialelor cauzei, în adresa Doinei Radu au fost expediate citații pentru a se prezenta la biroul executorului judecătoresc.

La fel, de către executorul judecătoresc la data de 04 noiembrie 2022 a fost întocmit Procesul-verbal cu privire la constatarea faptului că, părțile nu s-au prezentat la sediul acestuia, iar procedura de conciliere sau de stabilire a modalității de executare nu a avut loc.

Sub aspectul legalității procesului verbal cu privire la contravenție, instanța constată faptul că acesta a fost întocmit cu respectarea prevederilor art. 443 Cod contravențional, întrunind toate condițiile obligatorii, neexistând cazuri de nulitate absolută. Totodată din conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție nr. ***** din 03 aprilie 2024, rezultă că acesta a fost întocmit în lipsa persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, fapt confirmat prin aplicarea semnăturii a unui martor asistent.

Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal, instanța evidențiază că forța probantă a proceselor–verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul. *(cauza Bosoni v. Franța, hotărârea din 7 septembrie 1999).*

În raport cu cele enunțate, art. 425 alin. (2) al Codului contravențional cuprinde dispoziții exprese cu privire la forța probantă a procesului-verbal cu privire la contravenție, fiind reglementat că, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. La fel, instanța reține că, legiuitorul în art. 442 alin. (1) Cod contravențional, a definit procesul-verbal cu privire la contravenție, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Subsecvent, a fost legiferat și faptul că, procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Fiind întocmit de un agent al statului aflat în exercițiul funcțiunii, procesului verbal de contravenţie trebuie să i se recunoască valoare probatorie sub aspectul constatării stării de fapt.

În acest sens este de remarcat că în jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului de la Strasbourg se reţine în mod constant că prezumţiile nu sunt în principiu contrare Convenţiei. Astfel, în Hotărârea pronunţată în cauza Salabiaku contra Franţei, Curtea a reţinut că *”prezumţiile sunt permise de Convenţie dar nu trebuie sa depăşească limitele rezonabile ţinând seama de gravitatea mizei şi prezervând drepturile apărării.”*

În această ordine de idei și din interpretarea art. 425 alin. (2) și 442 alin. (1) al Codului contravențional, rezultă că procesul–verbal cu privire la constatarea faptei contravenționale nr. ***** din 03 aprilie 2024, face dovada cu privire la încadrarea în

drept și situația faptică stabilită de agentul constatator, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.

În continuare analizând circumstanțele cauzei contravenționale în coraport cu probele administrate de către executorul judecătoresc, instanța de judecată stabilește faptul că agentul constatator, Stoian Grigore nu a acumulat probe suficiente şi verosimile întru susținerea actului de constatare și propunerii de sancționare, mai mult, nu a demonstrat vinovăția Doinei Radu în comiterea contravenției imputate.

Conform art. 458 Cod contravențional examinând cauza contravențională, *”instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancționării şi, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.”*

Cu referire la faptul comiterii contravenției de către Doina Radu instanța de judecată reține că, potrivit prevederilor art. 319 alin. (1) și alin. (2) Cod contravențional, se sancționează *,,Acţiunile (inacţiunile) persoanelor care, fără motive întemeiate, nu îndeplinesc cerinţele executorului judecătoresc în cadrul procedurii de executare sau împiedică executarea documentului executoriu. Neîndeplinirea obligaţiei de către părţile procedurii de executare de a comunica executorului judecătoresc schimbarea domiciliului sau a sediului, precum şi necomunicarea în termenele prevăzute de Codul de executare a informaţiilor solicitate de executorul judecătoresc în virtutea atribuţiilor sale”*.

Latura obiectivă a componenței de contravenție se manifestă prin acțiunile/inacțiunile de neîndeplinire a cerințelor executorului judecătoresc; împiedicarea executării documentelor executorii; neîndeplinirea obligației de comunicare a schimbării domiciliului și necomunicarea informațiilor solicitate de către executor.

Faptele respective pot constitui contravenții doar în cazul în care se atestă refuzul neîntemeiat de a le îndeplini. Corespunzător în situația în care acțiunile participanților în procedura de executare pot cădea sub incidența art. 319 din Codul contravențional, rămâne la libera apreciere a executorului judecătoresc sau a instanței de judecată, să stabilească dacă aceste acțiuni au avut la baza refuzului motive întemeiate sau viceversa.

La fel urmează a se ține cont de faptul, că latura subiectivă a contravenţiei prevăzută la art. 319 Codul contravenţional se manifestă numai prin intenţie directă, astfel ca făptuitorul să conştientizeze că prin acţiunile sau inacţiunile sale intenționat creează impedimente în vederea executării silite a documentului executori, şi doreşte acest rezultat.

În acest context, instanța constată că în ședința de judecată nu s-a confirmat prin probe pertinente, concludente și utile învinuirea contravențională formulată.

Constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii

contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare, reieșind din prevederile art. 440 alin. (1) Cod contravențional.

În lipsă de probe (elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de cod), instanța reține că, executorul judecătoresc a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție invocând niște concluzii lipsite de suport, neacumulându-se probe ce ar confirma vinovăția Doinei Radu, pe când demonstrarea vinovăției unei persoane urmează să fie asigurată cu prezentarea probelor pertinente în raport cu procesul-verbal întocmit.

În susținerea argumentului privind lipsa probatoriului care să demonstreze eschivarea persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional de la executarea acțiunilor solicitate de către executorul judecătoresc, instanța de judecată indică că din materialele prezentate rezultă întocmirea procesului-verbal în absența persoanei, acest fapt fiind atestat prin prezența unui martor. În cazului respectiv agentul constatator avea obligația de înmânare a respectivului act, inclusiv prin intermediul scrisorii.

Informarea persoanei despre întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție are loc în conformitate cu dispozițiile articolului 443 alin. (13) din Codul contravențional. Astfel, în cazul în care procesul-verbal cu privire la contravenție este încheiat în prezența persoanei, prevederile tezei I stabilesc că copia de pe procesul-verbal se înmânează persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, precum şi victimei, la cerere. Totodată, potrivit tezei a II-a din același articol, în cazul încheierii procesului-verbal în absența persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, o copie a acestuia se înmânează în modul prevăzut la articolul 382 alin. (6) din Cod.

În cauza examinată, o dovadă a expedierii procesului-verbal către Doina Radu de către agentul constatator nu a fost prezentată.

La fel instanța nu atestă la materialele cauzei nici o dovadă a informării privind intentarea procedurii de executare către debitor din partea executorului judecătoresc Grigore Stoian.

Corespunzător executorul judecătoresc avea obligația de informare a debitorului privind intentarea procedurii de executare în conformitate cu prevederile art. 60 din Cartea I, Cod de executare. Norma citată la alin.(3) prevede: *”În termen de 3 zile de la primirea documentului executoriu, executorul judecătoresc emite o încheiere cu privire la intentarea procedurii de executare, pe care o expediază părţilor în procedura de executare în cel mult 3 zile de la emitere, şi propune debitorului de a executa documentul executoriu în termen de 15 zile, fără să întreprindă acţiuni de punere în executare a documentului executoriu. La încheierea cu privire la intentarea procedurii de executare va fi anexat borderoul de calcul al cheltuielilor de executare legate de plata taxei de intentare şi de arhivare a dosarului de executare. Debitorului i se va expedia şi copia documentului executoriu, certificată de executorul judecătoresc. Curgerea termenului începe din momentul comunicării debitorului a încheierii cu privire la intentarea procedurii de executare în condiţiile art.67 din prezentul cod.”*

Luând în considerație circumstanțele constatate, precum și din coroborarea normelor de drept indicate supra, instanța reține că, în atât încheierile întocmite de executorul judecătoresc, cât și citațiile la adresa debitorului, nu conțin dovada expedierii, nefiind anexat nici un plic, aviz de recepție sau eventual o dovadă de expediere de pe poșta electronică sau fax.

Rezultă că pentru a-i fi imputată fapta de neexecutare a cerințelor executorului judecătoresc sau împiedicarea executării, agentul constatator urma în mod obligatoriu să probeze că aceste cerințe/solicitări au ajuns la destinatar, că acesta ar fi avut posibilitatea să le execute dar, fără a avea motive întemeiate, intenționat nu a făcut-o. În cauza examinată acest fapt nu poate fi probat.

Totodată, instanța de judecată conchide că, în speță lipsește intenția directă a Doinei Radu în comiterea contravenției prevăzute de art. 319 alin. (1) și alin. (2) din Codul contravențional.

În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, *”instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: „în cazul în care instanţele judecătoreşti naţionale se abţin de a da un răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a şti dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil.” (Boldea v. România, 15 februarie 2007, §30).*

Din circumstanțele menționate, instanța de judecată ajunge la soluția că nu s-a constatat comiterea de către Doina Radu a faptei contravenționale prevăzută la art. 319 alin. (1) și alin. (2) din Cod contravențional.

Conform prevederilor art. 461 din Codul contravențional, *”în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată existența unui temei din cele prevăzute la articolul 441, instanța încetează procesul contravențional.”* Potrivit prevederilor art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional *”procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazul în care nu există faptul contravenției.”*

În aceste circumstanțe, respectând principiul contradictorialității procesului contravențional şi limitele judecării cauzei, cercetând şi apreciind probele prezentate în şedinţa de judecată din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității şi veridicității, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, conform propriei convingeri, formate în urma examinării probelor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, instanţa de judecată va înceta procesul contravențional intentat în privința Doinei Radu în baza procesului-verbal cu privire la constatarea faptei contravenționale nr. ***** din 03 aprilie 2024, din motivul că nu există faptul contravenției.

În conformitate cu prevederile art. art. 395, 440, 441-443, 460-462 Cod contravențional, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Se încetează procesul contravențional intentat în privința Doinei Radu ***** învinuită de comiterea contravenției prevăzute de art. 319 alin. (1) și alin. (2) din Codul contravențional, din motivul inexistenței faptei contravenționale.

Hotărârea este cu drept de recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 de zile de la pronunțare, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,
Judecător **Verginia Baltag**